

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2015/1026**2015 m. birželio 19 d.****kuriu panaikinamas Sprendimas 2009/589/EB dėl perviršinio deficito Lenkijoje**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 126 straipsnio 12 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

- (1) Tarybos sprendimu 2009/589EB⁽¹⁾, remdamasi Komisijos rekomendacija, 2009 m. liepos 7 d. Taryba pagal Europos bendrijos steigimo sutarties (toliau – EB sutartis) 104 straipsnio 6 dalį nusprendė, kad Lenkijoje susidarė perviršinis deficitas;
- (2) tą pačią dieną, vadovaudamasi EB sutarties 104 straipsnio 7 dalimi ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97⁽²⁾ 3 straipsnio 4 dalimi ir remdamasi Komisijos rekomendacija, Taryba pateikė Lenkijai skirtą rekomendaciją, kad perviršinio deficito padėtis būtų ištaisyta ne vėliau kaip 2012 m.;
- (3) 2013 m. birželio 21 d. Taryba padarė išvadą, kad Lenkija ėmėsi veiksmingų priemonių, tačiau kad po pirminės rekomendacijos priėmimo įvyko nepalankių ekonominių įvykių, turėjusių didelį poveikį viešiesiems finansams. Todėl Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, padarė išvadą, kad Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 5 dalyje numatytos sąlygos tenkinamos, ir priėmė naują rekomendaciją dėl Lenkijos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 126 straipsnio 7 dalį, kad perviršinio deficito padėtis būtų ištaisyta ne vėliau kaip 2014 m.⁽³⁾;
- (4) 2013 m. gruodžio 10 d. Taryba pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį nusprendė, kad Lenkija nesiėmė veiksmingų priemonių atsižvelgdama į 2013 m. birželio 21 d. Tarybos rekomendaciją ne vėliau kaip 2014 m.⁽⁴⁾ ištaisyti savo perviršinio deficito padėtį, ir pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį priėmė naują rekomendaciją, kuria rekomendavo Lenkijai ištaisyti perviršinio deficito padėtį ne vėliau kaip 2015 m.⁽⁵⁾ Toje rekomendacijoje Taryba Lenkijai rekomendavo pasiekti nominalų deficitą, lygų 4,8 % BVP 2013 m., 3,9 % BVP 2014 m. ir 2,8 % BVP 2015 m. (neįskaitant antros pakopos pensijų sistemos lėšų pervedimo poveikio). Remiantis makroekonominė prognoze, kuria pagrįsta Tarybos rekomendacija, tai atitiko struktūrinio balanso pagerėjimą, lygų 1 % BVP 2014 m. ir 1,2 % BVP 2015 m. Lenkijai taip pat rekomenduota griežtai įgyvendinti jos jau paskelbtas ir priimtas priemones, jas papildant kitomis priemonėmis perviršinio deficito padėčiai tvariai ištaisyti ne vėliau kaip 2015 m. Lenkijai buvo nustatytas 2014 m. balandžio 15 d. terminas, iki kurio ji turėjo pateikti ataskaitą dėl priemonių, kurių ėmėsi vykdydama šią rekomendaciją;
- (5) 2014 m. birželio 2 d. Komisija padarė išvadą, kad jokių papildomų veiksmų pagal perviršinio deficito procedūrą tuo metu imtis nereikėjo;
- (6) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėto Protokolo (Nr. 12) dėl perviršinio deficito procedūros 4 straipsnį Komisija teikia šiai procedūrai vykdyti reikalingus duomenis. Taikydamos tą protokolą, pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 479/2009⁽⁶⁾ 3 straipsnį valstybės narės du kartus per metus, t. y. anksčiau nei balandžio 1 d. ir anksčiau nei spalio 1 d., turi pranešti valdžios sektoriaus deficito ir skolos duomenis ir kitus susijusius kintamuosius;

⁽¹⁾ 2009 m. liepos 7 d. Tarybos sprendimas 2009/589/EB dėl perviršinio deficito Lenkijoje (OL L 202, 2009 8 4, p. 46).

⁽²⁾ 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).

⁽³⁾ 2013 m. birželio 21 d. Tarybos rekomendacija siekiant ištaisyti perviršinio valdžios sektoriaus deficito padėtį Lenkijoje.

⁽⁴⁾ 2013 m. gruodžio 10 d. Tarybos sprendimas 2013/758/ES, kuriuo nustatoma, kad Lenkija nesiėmė veiksmingų priemonių atsižvelgdama į 2013 m. birželio 21 d. Tarybos rekomendaciją (OL L 335, 2013 12 14, p. 46).

⁽⁵⁾ 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendacija siekiant ištaisyti perviršinio valdžios sektoriaus deficito padėtį Lenkijoje.

⁽⁶⁾ 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 479/2009 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties priede pateikto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros taikymo (OL L 145, 2009 6 10, p. 1).

- (7) Taryba turi priimti sprendimą panaikinti sprendimą dėl perviršinio deficito, remdamasi pateiktais duomenimis. Be to, sprendimas dėl perviršinio deficito turėtų būti panaikintas tik jei pagal Komisijos prognozes numatoma, kad prognozės laikotarpiu deficitas neviršys 3 % BVP ribos ⁽¹⁾, ir skolos santykis atitiks ateities perspektyvomis grindžiamą skolos kriterijaus elementą;
- (8) be to, pagal Stabilumo ir augimo pakta reikėtų tinkamai atsižvelgti į sistemines pensijų reformas, kuriomis įvedama daugiapakopė sistema, apimanti privalomojo pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų pakopą;
- (9) Lenkijai 2015 m. balandžio mėn. pateikus pranešimą, remiantis Komisijos (Eurostato) duomenimis, pateiktais pagal Reglamento (EB) Nr. 479/2009 14 straipsnį, 2015 m. konvergencijos programa ir Komisijos 2015 m. pavasario prognoze, pagrįstai daromos šios išvados:
- 2014 m. valdžios sektoriaus deficitas buvo 3,2 % BVP. Kadangi šį skaičių galima laikyti artimu pamatinei vertei, o Lenkijos skolos santykis su BVP ilgą laiką yra mažesnis už 60 % BVP pamatinę vertę, Lenkijai galima taikyti Reglamento (EB) Nr. 1467/97 2 straipsnio 7 dalies nuostatas dėl sisteminių pensijų reformų. 1999 m. Lenkijos sisteminė pensijų reforma panaikinta 2013 m. gruodžio mėn. priimtu įstatymu. Remiantis šiuo panaikinančiu įstatymu, dalis lėšų, sukauptų privačiuose pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų fonduose (kurie sudaro antrąją Lenkijos pensijų sistemos pakopą), perversa į valstybinio socialinio draudimo sistemą (pirmąją Lenkijos pensijų sistemos pakopą). Be to, antroji pensijų sistemos pakopa prarado savo visuotinę aprėptį, nes dalyvavimas joje tapo nebe privalomas. Todėl 2013 m. minėtas įstatymas panaikino sisteminį 1999 m. reformos pobūdį. Vis dėlto iki 2014 m. liepos mėn. pabaigos visų dalyvių socialinės įmokos dar buvo mokamos į antrąją pakopą. Šios įmokos yra grynosios 1999 m. sisteminės pensijų reformos sąnaudos ir į jas reikia atsižvelgti vertinant perviršinio deficito padėties ištaisymą. Apskaičiuotos 2014 m. sausio–liepos mėn. laikotarpio bendros tiesioginės grynosios sąnaudos siekia 0,4 % BVP ir todėl yra pakankamos, kad būtų galima paaiškinti, kodėl 2014 m. valdžios sektoriaus deficitas buvo didesnis, nei Sutartyje nustatyta 3 % BVP pamatinė vertė;
  - konvergencijos programoje, kurią Lenkijos Vyriausybė pateikė 2015 m. balandžio 30 d., planuojama, kad 2015 m. deficitas bus 2,7 % BVP, o 2016 m. – 2,3 % BVP. Pagal Komisijos 2015 m. pavasario prognozę numatoma, kad deficitas 2015 m. bus 2,8 % BVP, o 2016 m., remiantis prielaida, kad politika nesikeis, – 2,6 % BVP. Todėl tikimasi, kad prognozės laikotarpiu deficitas liks mažesnis už Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę;
  - remiantis Komisijos skaičiavimais, struktūrinis balansas, t. y. pagal ekonominį ciklą pakoreguotas valdžios sektoriaus balansas, į kurį neįtraukiamos vienkartinės ir kitos laikinos priemonės, 2014 m. pagerėjo 0,9 % BVP;
  - 2014 m. bendroji valdžios sektoriaus skola siekė 50,1 % BVP. Komisijos 2015 m. pavasario prognozeje numatyta, kad bendroji valdžios sektoriaus skola 2015 m. sieks 50,9 % BVP, o 2016 m. – 50,8 % BVP, t. y. ji bus mažesnė už 60 % BVP pamatinę vertę;
- (10) nuo 2015 m., t. y. kitų metų po perviršinio deficito padėties ištaisymo, Lenkija turi užtikrinti Stabilumo ir augimo pakto prevencinės dalies reikalavimų laikymąsi ir tinkamu tempu turėtų toliau siekti savo vidutinės trukmės biudžeto tikslo, kartu laikydamosi išlaidų kriterijaus. Komisijos 2015 m. pavasario prognozeje numatyta, kad struktūrinis balansas pagerės 0,2 % BVP tiek 2015, tiek 2016 m., remiantis prielaida, kad politika nesikeis. Remiantis bendru vertinimu, numatoma, kad 2015 m. Lenkija užtikrins reikalaujamą koregavimą siekdama vidutinės trukmės biudžeto tikslo, remiantis mažesniu už kriterijų grynuoju išlaidų augimu, nors yra rizika, kad 2016 m. šalis gali šiek tiek nukrypti nuo reikalaujamo koregavimo, kadangi struktūrinis koregavimas 2016 m. nesiekia reikalaujamos vertės, todėl tais metais reikės imtis papildomų priemonių;
- (11) pagal SESV 126 straipsnio 12 dalį Tarybos sprendimas dėl perviršinio deficito turi būti panaikintas, kai, Tarybos nuomone, perviršinis deficitas atitinkamoje valstybėje narėje ištaisomas;
- (12) Tarybos nuomone, perviršinis deficitas Lenkijoje ištaisytas, todėl Sprendimas 2009/589/EB turėtų būti panaikintas;

⁽¹⁾ Atsižvelgiant į 2012 m. rugsėjo 3 d. „Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimo sąlygas ir stabilumo ir konvergencijos programų formos ir turinio gaires“. Žr. http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/coc/code_of_conduct_lt.pdf.

- (13) Taryba primena, kad 1999 m. vykdant sistemine pensijų reformą nustatyto dydžio išmokų valstybinė pensijų sistema pakeista nustatyto dydžio įmokomis grindžiama trijų pakopų sistema. Pagrindinis reformos tikslas buvo pagerinti Lenkijos pensijų sistemos tvarumą, ypač atsižvelgiant į labai sudėtingą demografinę Lenkijos perspektyvą. 2013 m. pabaigoje panaikinus sistemine reformą, vėl išaugo pirmosios, valstybinės pakopos, kuri, priešingai nei antroji pakopa, nėra pensijų kaupimo iš socialinio draudimo įmokų, bet hipotetinė nustatyto dydžio įmokų sistema, svarba. Nors panaikinus 1999 m. sistemine reformą trumpuoju laikotarpiu palengvinta biudžeto padėtis, tai nepagerina ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo, kadangi trumpalaikę didesnių socialinių įmokų ir mažesnių palūkanų mokėjimų naudą panaikins didesnės būsimų pensijų išmokos pagal valstybinės pensijos pakopos sistemą. Apskritai, 1999 m. sisteminės pensijų reformos panaikinimas ilguoju laikotarpiu susijęs su tam tikra rizika viešiesiems Lenkijos finansams,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Atlikus bendrą vertinimą daroma išvada, kad perviršinis deficitas Lenkijoje ištaisytas.

2 straipsnis

Sprendimas 2009/589/EB panaikinamas.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lenkijos Respublikai.

Priimta Liuksemburge 2015 m. birželio 19 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. REIRS
